

ACTIVITEITENPLAN 2025

'Vriendenkring van De Heimanshof a/d Wieger Bruinlaan', Wieger Bruinlaan 1-7,
2132AW Hoofddorp tel. 023 5629124 www.deheimanshof.nl

Postadres: Secretaris De Heimanshof, Wieger Bruinlaan 1, 2132 AW Hoofddorp,
Email: secretaris@deheimanshof.nl

Inhoud

1.	50 jaar natuureducatie	3
2.	Vereniging De Heimanshof	4
3.	Inspiratiebron voor natuureducatie, - beleving en actie	6
	Natuureducatie	6
	Natuurspeelplaats	6
	Natuurbeleving	6
	Toegankelijkheid	7
4.	Binden van mensen met liefde voor de natuur	7
	Eco-Meer Festival	7
	Bedrijven actief in de natuur	8
5.	Kenniscentrum inheemse natuur Haarlemmermeer	8
6.	Breed maatschappelijk draagvlak	9
7.	Beheer gebouwen en kassen	10
	Kassen	10
	Brug	11

1. 50 jaar natuureducatie

In 2025 bereiken we de mijlpaal van 50 jaar natuureducatie in Haarlemmermeer. Sinds 1975 zijn in De Heimanshof bij duizenden jonge en volwassen inwoners van onze gemeente natuurzaadjes geplant. Naast natuureducatie zijn natuurbeleving en biodiversiteit de pijlers onder ons werk. In ons jubileumprogramma zult u die thema's in allerlei creatieve vormen terugzien. In dit programma zoeken we ook naar nieuwe verbindingen met organisaties en nieuwe doelgroepen in Haarlemmermeer om nog meer mensen het belang van natuurbehoud en natuurbescherming bij te brengen.

We zijn trots op de ontwikkeling die onze tuin in de afgelopen 50 jaar heeft doorgemaakt. Dat dragen wij graag komend jaar uit in ons jubileumprogramma.

In dit activiteitenplan leest u wat onze plannen zijn voor 2025. Deels zijn ze nieuw, deels een doorloop uit dit of vorige jaren waar we nog niet aan toegekomen zijn. We blijven immers voor de uitvoering van onze plannen afhankelijk van het beschikbare aantal handen en geld. Ook komen er gaandeweg het jaar nieuwe initiatieven naar voren die soms prioriteit moeten krijgen. Die dynamiek maakt het werk als bestuurder van de vereniging en heemtuin afwisseling en boeiend.

Namens het bestuur van De Heimanshof,

Ans Röling
Voorzitter

10 september 2024

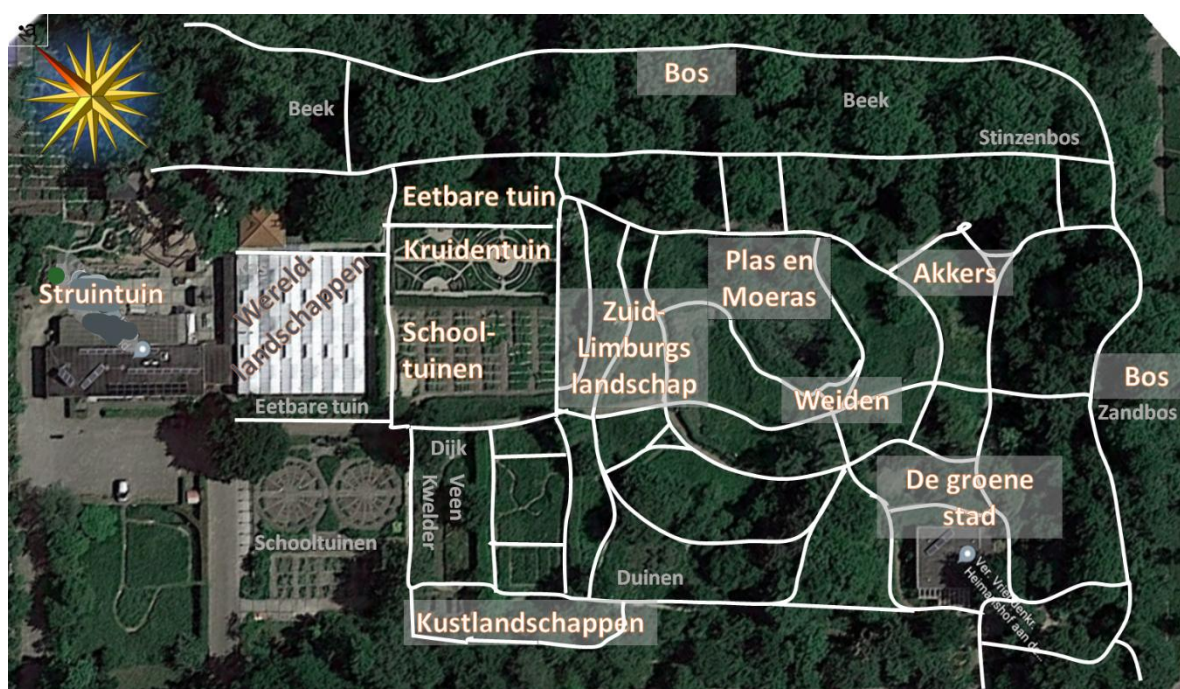
2. Vereniging De Heimanshof

Ons ambitieuze beleidsplan 'Op weg naar goud' loopt ten einde in 2025. Dat betekent dat er voor dat jaar een opgave ligt om een nieuw beleidsplan te maken. Op basis van de ervaringen met het lopende plan zal het vooral een voortzetting worden van de ingeslagen weg. De gekozen strategische doelen blijken een goede kapstok te zijn voor de doorontwikkeling van onze tuin. Op de pijlers natuureducatie, natuurbeleving en biodiversiteit koersen we op een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement voor de natuur en voor de Haarlemmermeerse samenleving.

Het invullen van de in 2024 opengevallen bestuursfuncties (Gebouwen & Installaties, Jeugd & Educatie en Activiteiten) staat nu al hoog op de agenda. Het blijkt niet eenvoudig om mensen te vinden die bestuursverantwoordelijkheid willen dragen. We vangen de leemtes in het bestuur vooralsnog op door advies in te winnen bij capabele vrijwilligers waarover dan in het bestuur een besluit genomen wordt.

In 2025 gaan we ons 50-jarig bestaan groots vieren. In 2024 zijn de voorbereidingen gestart. Een kerngroep wordt ondersteund door diverse werkgroepen die onderdelen uit het jubileumprogramma aan het uitwerken zijn. Het wordt een mooie mix van verleden, heden en toekomst, gericht op alle doelgroepen waar De Heimanshof mee te maken heeft. De kick-off zal begin januari plaatsvinden tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst.

We hopen in 2025 ook de vernieuwing in de profilering zichtbaar te hebben in de vorm van nieuwe informatieborden in de tuin, bij de ingang van de tuin en bij ons verenigingsgebouw.

Samen met het NMCX Centrum voor duurzaamheid en Amstelring Dagbesteding werken we al enige tijd aan onze droom om op Wieger Bruinlaan nummer 7 een duurzame, multifunctionele ruimte te realiseren. Dit ter vervanging van het huidige gebouw, dat momenteel door de Amstelring in gebruik is en de verouderde kassen. Samen met het ontwikkelteam van C'mon en WKR-architecten willen we in 2025 een sluitende businesscase realiseren en daar draagvlak voor krijgen binnen de gemeente. De steun die we vanaf september 2024 krijgen van Hanneke Plukkel van de gemeente gaat daar zeker bij helpen.

Actiepunten:

- *We maken een nieuw beleidsplan 2026-2030.*
- *Invulling van de vacatures in het bestuur: Gebouwen & Installaties, Jeugd & Educatie en Activiteiten.*
- *We realiseren een jaarrond jubileumprogramma waarmee we onze tuin nog meer op de kaart van Haarlemmermeer e.o. zetten.*
- *De informatievoorziening in de vorm van borden en benaming van ons verenigingsgebouw wordt aangepast aan de nieuwe profilering.*
- *We streven naar een sluitende businesscase voor een duurzame, multifunctionele ruimte op Wieger Bruinlaan nr 7.*

3. Inspiratiebron voor natuureducatie, - beleving en actie

In de komende hoofdstukken benoemen wij onze voorgenomen acties gekoppeld aan de vier strategische doelen uit ons beleidsplan 2021-2025 'Op weg naar goud'.

Ons jubileumprogramma staat grotendeels in het teken van dit strategisch doel. We hopen daarmee vele bezoekers en volgers via de sociale media tot actie te inspireren in hun eigen tuin, buurt, gemeente en liefst natuurlijk ook in De Heimanshof.

Natuureducatie

De Heimanshof is in 1975 opgezet als instructietuin voor natuureducatie aan kinderen van de basisschool. Onze primaire taak is de ecologische kwaliteit van onze tuin op een zodanig niveau te houden, dat het NMCX Centrum voor duurzaamheid daar inspirerende en boeiende NME/NDE-lessen voor het basisonderwijs kan geven. We zijn in 2024 in gesprek gegaan met het NMCX over uitbreiding van de educatie voor *voortgezet (VO)*, *middelbaar (MBO)* en *hoger beroeps (HBO)* onderwijs. De eerste stappen voor het VO-onderwijs zijn in 2024 gezet en zullen doorlopen in het komende jaar.

Natuurspeelplaats

Onze natuurspeelplaats 'De Struintuin' is een plek waar kinderen in een natuurlijke en veilige omgeving kunnen spelen en ontdekken. Ook kunnen schoolkinderen na hun les in de tuin zich even lekker uitleven. Helaas blijft het bezoek van kinderen uit de buurt achter bij onze verwachtingen. Samen met NMCX kijken we hoe we de plek aantrekkelijker kunnen maken voor kinderen. In onze jubileumactiviteiten zullen wij hiervoor aandacht hebben in de communicatie naar de wijk.

Natuurbeleving

De beleving van de natuur is voor ieder mens anders. De een geniet van de rust van een wandeling, een ander wil graag weten hoe een plant of dier heet of het vastleggen op de camera. Werken in de natuur geeft ook beleving. Het jubileumprogramma biedt een uitgebreid pakket aan mogelijkheden voor bezoekers en vrijwilligers om op hun eigen manier onze heemtuin te beleven. Dit kan via meewerken in de tuin als vaste of incidentele vrijwilliger, rondleidingen, meedoen aan workshops of lezingen of bedrijvenwerkdagen.

Het project 'De groene stad' is opgezet om bezoekers voorbeelden te laten zien hoe zij om kunnen gaan met droogte, hittestress, overdadige regenbuien, duurzaamheid en biodiversiteit. We maken voorbeelden van opvang van regenwater in gevelopvang reservoirs en een wadi (groene greppel om water in op te vangen); gevelbegroeiing; bestrating die regenwater doorlaat en een voorbeeldtuintje. Planning is dat het project begin 2025 grotendeels klaar is en de beplanting in het voorjaar erin kan.

Vanwege prioritering van andere projecten en uitloop van project 'De groene stad' zal de planvorming voor het project 'Zuid-Limburgs landschap' in 2025

worden opgepakt. In dit project zal onze naamgever Eli Heimans centraal staan en de samenstelling van de bodem.

We blijven ook werken aan verbetering van de waterkwaliteit, met name in de vijver. We zoeken contact met het voortgezet onderwijs en/of MBO-onderwijs om ons daarbij te helpen.

Toegankelijkheid

De ingang van informatiecentrum De Kijkdoos zal in de winter 2024/2025 vervangen worden door een rolstoelvriendelijke deur. Deze actie wordt in het project 'De groene stad' meegenomen. We volgen bij deze actie de adviezen van de Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer (BGH), die wij in 2023 op bezoek hebben gehad.

Actiepunten:

- *Uitvoering van ons jubileumjaarprogramma. In januari verschijnt de jaarfolder met daarin het jubileumprogramma.*
- *Samen met het NMCX onderzoeken we mogelijkheden voor het realiseren van natuur- en duurzaamheidseducatie voor voortgezet (VO), middelbaar (MBO) en hoger beroeps (HBO) onderwijs.*
- *Implementatie van het 'Project de Groene stad'. Beplanting in het voorjaar.*
- *Er komt een plan voor het project 'Zuid-Limburgs landschap' met als thema's Eli Heimans en de bodem.*
- *Binnen het project Watermanagement komt het accent te liggen op de verbetering van de waterkwaliteit van de vijver en vasthouden van gebiedseigen water.*
- *We verbeteren de toegankelijkheid van De Kijkdoos voor minder validen.*
- *We bekijken samen met NMCX hoe we onze natuurspeelplaats 'De Struintuin' aantrekkelijker kunnen maken en besteden in ons jubileumprogramma extra aandacht aan deze plek voor de wijk.*

4. Binden van mensen met liefde voor de natuur

Iedere dag van de week is een vaste groep vrijwilligers actief in de tuin. Met veel enthousiasme richten zij zich op het beheerwerk, de bijen, de organisatieklussen voor de vereniging, het inventariseren, rondleidingen, welkom heten, begeleiding van jeugd en vele, vele andere zaken die noodzakelijk zijn voor de tuin en de vereniging. Via diverse werkgroepen, bijeenkomsten en nieuwsbrieven worden vrijwilligers betrokken bij het verenigingsbeleid. We investeren in opleiding onder meer via Landschap Noord-Holland en interne opleidingen.

Eco-Meer Festival

In de afgelopen jaren hebben we tijdens ons Zomerfestival en Fête de la nature regelmatig samengewerkt met andere natuur-, culturele en maatschappelijke organisaties. In 2024 heeft dit geleid tot het eerste Eco-Meerfestival in De Olmenhorst in Lisserbroek. De organisatie lag in handen van NMCX, De

Heimanshof, IVN en stichting MEERGroen. De impact en het aantal bezoekers (ruim 600) hebben tot een positieve evaluatie geleid en de voorbereidingen voor een 2^e editie zijn in 2024 opgestart. Wij zullen ook daar weer onze energie insteken.

Bedrijven actief in de natuur

Steeds meer bedrijven voelen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om iets te doen tegen de klimaatverandering. Een van de mogelijkheden is om medewerkers in de gelegenheid te stellen om in de natuur aan de slag te gaan. We werken samen met HaarlemmermeervoorElkaar en NMCX om meer bedrijven actief te krijgen in de natuur en onze tuin in het bijzonder.

Naast een bijdrage in arbeid is ook financiële of materiele ondersteuning vanuit het bedrijfsleven welkom voor de realisatie van projecten in de heemtuin. Het in 2024 ontwikkelde sponsorbeleid dient als leidraad voor acties op dit gebied in 2025.

Actiepunten:

- *Samen met NMCX, IVN, stichting MEERGROEN organiseren we de 2^e editie van het Eco-Meerfestival.*
- *Samen met het NMCX en HaarlemmermeervoorElkaar ondernemen we acties om meer bedrijven actief te krijgen in de natuur.*
- *Meer sponsoring van bedrijven te realiseren aan de hand van het in 2024 ontwikkelde sponsorbeleid.*

5. Kenniscentrum inheemse natuur Haarlemmeer

De Heimanshof is de plek met de meeste/breedste biodiversiteit in Haarlemmeer. Daar is jarenlang door velen aan gewerkt. In deze jaren is veel kennis opgebouwd die we graag met anderen delen. Wij willen ook van anderen leren en breiden in 2025 ons netwerk met natuurbeheerders en collega-heemtuinen in de omgeving uit. Het delen van de kennis doen we in 2025 onder meer via lezingen, rondleidingen, tentoonstellingen en workshops.

Een van de manieren om kennis te delen, is door zichtbaar te maken welke soorten er in de heemtuin zijn en hoe zij zich ontwikkelen. Dankzij continue inventarisaties hebben we een goed beeld van de vegetatie. Deze is opgeslagen in een zelf-ontwikkelde database die gekoppeld is aan de website. De gebruikersvriendelijkheid van deze database is voor verbetering vatbaar. Omdat we voor een andere indeling van de tuin gekozen hebben, is de aanpassing in de database vertraagd. We willen daar in 2025 stappen in zetten.

In het kader van ons jubileum zullen we samen met diverse natuurorganisaties in de regio een brede soorteninventarisatie (flora en fauna) uitvoeren in 2025. In Spaarnwoude wordt al twee jaar achtereen een soortenjacht gehouden. Daar zijn

in 2024 contacten gelegd voor een soortgelijke actie in De Heimanshof. Niet in één weekend maar gedurende het jaar. De gevonden soorten zullen worden ingevoerd via het waarnemingenportaal van de website Waarneming.nl Op deze site wordt eveneens een speciale locatie voor De Heimanshof aangemaakt. Zo kan iedereen in heel Nederland zien welke soorten uit verschillende soortgroepen in onze heemtuintuin gevonden zijn. De gevalideerde waarnemingen worden in de nationale database flora en fauna (ndff) opgenomen en kunnen op die manier ook gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek.

De Heimanshof is de unieke plek als leerschool in de praktijk. Samenwerking met onderwijsinstellingen biedt voor ons mogelijkheden om nieuwe inzichten te verwerven en jonge mensen te binden aan De Heimanshof. Dit kan via stages of onderzoeksopdrachten. In hoofdstuk 4 gaven we al aan dat we samen met het NMCX willen onderzoeken of en hoe we ook VO, MBO HBO/WO onderwijs bij de tuin kunnen betrekken.

De herprofilering van onze heemtuintuin (van biotopen naar landschappen) vraagt om aanpassingen van de informatievoorziening in de tuin. De informatieve biotoopborden en het bord bij de hoofdingang zijn verouderd. Zie ook hoofdstuk 3.

Actiepunten:

- *We delen onze kennis via educatieve activiteiten zoals lezingen en rondleidingen.*
- *We werken aan verbetering van de toegankelijkheid van onze plantendatabase.*
- *Samen met collega-natuurorganisaties vindt door het jubileumjaar heen een brede soortenjacht plaats. De resultaten worden geregistreerd en inzichtelijk gemaakt via www.waarneming.nl.*
- *De informatievoorziening in de tuin actualiseren.*

6. Breed maatschappelijk draagvlak

De Heimanshof werkt continue aan het verbreden van zijn netwerk vanuit de overtuiging dat wij aan organisaties in onderwijs, bedrijfsleven, zorg en cultuur veel te bieden hebben.

De samenwerking met Amstelring Dagbesteding (jong dementerenden) heeft afgelopen jaren laten zien dat de tuin voor mensen met zorg een goede plek is voor een zinvolle dagbesteding. Een nieuwe groep waarmee we in 2024 op proef zijn gestart zijn asielzoekers uit het AZC in Hoofddorp. Op basis van de ervaringen zal in 2025 gekeken worden of de samenwerking geformaliseerd kan worden.

In 2024 zijn contacten gelegd met C. om de tuin ook beschikbaar te stellen voor activiteiten van deze organisatie. Tijdens ons Zomerfestival hebben docenten van

C. workshops botanisch tekenen gegeven. In de programmering van 2025 zullen enkele activiteiten van C. in de heemtuin plaatsvinden.

Het is door omstandigheden nog niet gelukt om samen met de wijkraad een activiteit te organiseren. Onze intentie is om dit in 2025 alsnog te doen en ook de wijk te betrekken bij de planontwikkeling voor de gedroomde multifunctionele ruimte op Wieger Bruinlaan 7.

We houden ook in 2025 de deur open voor stagiaires uit verschillende opleidingen en maatschappelijke stages.

Actiepunten:

- *We zoeken samenwerking met organisaties die een zinvolle dagbesteding zoeken voor hun cliënten. (zorg, gemeente, vluchtelingenhulp)*
- *Er vindt een evaluatie plaats van de samenwerking met AZC en stellen, bij een positieve conclusie, een samenwerkingsovereenkomst op.*
- *We gaan samenwerken met C. Een aantal van haar activiteiten zal in onze heemtuin geprogrammeerd worden.*
- *We zetten het overleg met de gemeente voort over de realisatie van onder meer ontmoetingsruimte in de wijk via een multifunctionele ruimte op nummer 7. Zie Hoofdstuk 2*
- *We organiseren minimaal één activiteit samen met wijkraad Oost en betrekken de wijk bij de planontwikkeling op Wieger Bruinlaan 7.*

7. Beheer gebouwen en kassen

De ingang van ons verenigingsgebouw is lastig toegankelijk voor minder validen, met name rolstoelgebruikers. Ook is de ingang voor bezoekers vaak moeilijk te vinden omdat er geen logische looproute naar toe is. Dit laatste punt wordt in het project 'De groene stad' aangepakt zodat de looprichting voor een bezoeker bij binnenkomst helder is. In de winter 2024/2025 zal de ingang verbreed of mogelijk verplaatst worden. Hierover vindt momenteel (augustus 2024) nog overleg plaats.

Kassen

In 2023 en 2024 is door een stroomstoring de verwarming in de kassen een aantal dagen uitgeschakeld geweest. Dit was in 2024 net één van de koudste weekenden van het jaar. Hierdoor is veel schade met name in de tropische kas opgetreden. Deze gebeurtenissen, in combinatie met een langer lopende wens van verduurzaming van de kassen en het verzoek van NMCX voor meer ontvangstruimte voor scholen, hebben tot het besluit van ons bestuur geleid dat wij de kassen wat minder verwarmen en een alarmering op de verwarming laten plaatsen. In overleg met het NMCX wordt nagedacht over het vervangen van de meest gevoelige planten in de tropische kas en het eventueel herinrichten van deze kas als tweede les/ontvangstlokaal voor scholen/groepen.

In 2024 is er een vervolgesprek met de gemeente geweest over de huurovereenkomsten van De Heimanshof. De Heimanshof wil één overeenkomst voor het totale terrein op nummer 1-7. De mogelijke toekomstige ontwikkelingen rond het gebouw van Amstelring en de kassen maakt de gesprekken gecompliceerd. De gesprekken worden in 2025 voortgezet.

Brug

De brug over de vijver heeft zijn langste tijd gehad. In 2025 maken we een plan voor vervanging en gaan op zoek naar een financieringsbron om dit project mogelijk te maken.

Actiepunten:

- *De routing naar de ingang van de Kijkdoos wordt duidelijker gemaakt en de ingang wordt toegankelijker gemaakt voor rolstoelgebruikers.*
- *De tropische kas wordt minder sterk verwarmd en voorzien van minder gevoelige planten. De verwarmingsketel wordt voorzien van alarmering en evt. wordt de tropische kas geschikt gemaakt als tweede les/ontvangstruimte voor scholen/groepen.*
- *Het overleg met de gemeente over de huurovereenkomst rond de kassen en omliggend terrein wordt voortgezet.*
- *We maken een plan voor vervanging van de brug over de vijver.*

